

Νόσος των λεγεωνάριων

Μύθοι και αλήθειες

- Τι μπορείτε να κάνετε για να προστατευτείτε
- Μιλά στην «Εφ.Συν.» ο αναπληρωτής καθηγητής Παθολογίας-Λοιμωξιολογίας, Σωτήρης Τσιόδρας

► Tns **NTANI ΒΕΡΓΟΥ**

Η νόσος των λεγεωνάριων, η οποία «νίκησε» στη μάχη για τη ζωή τον δημοσιογράφο Μάνο Αντώνη και είναι ο λόγος για τον οποίο νοσηλεύεται στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του νοσοκομείου «Σωτηρία» ο δημοφιλής ηθοποιός Ακης Σακελλαρίου, εκδηλώνεται κυρίως ως πνευμονία και είναι δυνητικά θανατηφόρος σε 5-30% των κρουσμάτων. Η νόσος των λεγεωνάριων είναι μία από τις δύο μορφές της λεγιονέλλωσης, μιας οξείας λοίμωξης του αναπνευστικού που προκαλείται από τα βακτηρίδια του γένους λεγιονέλλα (*Legionella*). Η δεύτερη μορφή της λεγιονέλλωσης είναι ο πυρετός Ροντίας που αποτελεί αυτοπεριοριζόμενη λοίμωξη που μοιάζει με γριπώδη συνδρομή.

Επειδή πολλά ακούγονται και γράφονται για τη νόσο, η «Εφ.Συν.» αναζήτησε την επιστημονική του Σωτήρη Τσιόδρα, αναπληρωτή καθηγητή Παθολογίας-Λοιμωξιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ειδικού συμβούλου του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), προκειμένου να απομυθοποιήσει τη νόσο.

«Είναι η "νόσος των ταξιδιωτών" ή η "πνευμονία του καλοκαιριού", όπως τη λέω, αφού αφορά κυρίως τους ταξιδιώτες που διαμένουν σε μεγάλα ξενοδοχεία», μας λέει ο Σ.

Τσιόδρας. Η νόσος των λεγεωνάριων, όπως επισημαίνει, δεν μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο, ούτε μέσω της χρήσης οικιακών κλιματιστικών ή κλιματιστικών αυτοκινήτων που διαθέτουν αερόψυκτο σύστημα. Η αύξηση δε της νόσου που παρατηρείται, όπως λέει, πιθανώς να οφείλεται στην αύξηση της καταγραφής της.

Ευπαθείς ομάδες

Η νόσος «χτυπάει» ανθρώπους ηλικιωμένους, ανθρώπους με προβλήματα υγείας, δεν αφορά τα παιδιά. Περισσότερο επιρρεπείς είναι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία άνθρωποι που έχουν συνοδά προβλήματα υγείας, δηλαδή είναι ανοσοκατασταλμένοι, λόγω χρόνιων αναπνευστικών προβλημάτων, διαβήτη, νεφρικής ανεπάρκειας, καρκίνου ή επειδή παίρνουν φάρμακα που καταστέλλουν την άμυνα του οργανισμού. Ακόμα μία ομάδα με ευαισθησία στη νόσο είναι οι καπνιστές, λέει.

«Εχουμε κάθε χρόνο περιστατικά λεγιονέλλωσης, ειδικότερα την καλοκαιρινή περίοδο», τονίζει. «Αν δύο εβδομάδες μετά από διαμονή σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, κρουαζιερόπλοια, νοσοκομεία ή επίσκεψη σε αθλητικές εγκαταστάσεις, υδάτινα πάρκα, ιαματικά λουτρά, ο άνθρωπος εμφανίσει συμπτώματα πνευμονίας, δηλαδή βήχα, δύσπνοια, πυρετό, πρέπει να ενημερώσει τον γιατρό του και εκείνος να σκεφτεί τη λεγιονέλλα», μας λέει και προσθέτει ότι είναι μία νόσος που θεραπεύεται με αντιβιοτικά. Σημαντική παράμε-

τρος είναι να μπει η διάγνωση άμεσα. Τότε ο ασθενής θα πάει καλά εκτός αν αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας που προαναφέρθηκαν. Τότε χρειάζεται μεγαλύτερη προσοχή.

«Αγαπάει τα ζεστά νερά» Η λεγιονέλλα είναι ένα βακτηρίδιο ευρέως διαδεδομένο στη φύση, που απαντάται στο υδάτινο περιβάλλον και δύναται να αποικίσει όλα τα συστήματα ύδρευσης, τόσο το δίκτυο παροχής θερμού όσο το δίκτυο παροχής κρύου νερού.

Η λεγιονέλλα, λέει ο Σωτήρης Τσιόδρας, «ζει στα νερά, αγαπάει τα νερά», γι' αυτό τα κρούσματα της νόσου σχετίζονται με την έκθεση σε μολυσμένο νερό. Τα νερά που ευνοούν την ανάπτυξή της είναι σύνθετες πηγές σε ξενοδοχεία, κρουαζιερόπλοια, νοσοκομεία, σε μεγάλους πύργους ψύξης. Η λεγιονέλλα, σημειώνει, «αγαπά περισσότερο τη θερμοκρασία 20 έως 50 βαθμών Κελσίου, δηλαδή τα ζεστά νερά». Οι ζεστές

θερμοκρασίες άλλωστε δημιουργούν και ιδανικές συνθήκες πολλαπλασιασμού της.

Ο άνθρωπος μπορεί να εκτεθεί στο βακτηρίδιο μέσω των μεγάλων κλιματιστικών ή στο ντους, όταν κάνει μπάνιο, στο jacuzzi, σε ένα σιντριβάνι, στην πισίνα κ.λπ. Η μετάδοση της νόσου γίνεται με εισπνοή του βακτηριδίου, όταν το νερό που είναι μολυσμένο διασκορπίζεται στον αέρα υπό μορφή σταγονιδίων. Όταν το εισπνεύσει αναπτύσσει πνευμονία.

Αυστηρή νομοθεσία

Η νομοθεσία, τονίζει ο επιστήμονας, είναι πολύ αυστηρή και η πολιτεία επιβλέπει προκειμένου να τηρείται - δηλαδή να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα. Εξίσου σημαντικό ωστόσο είναι λείει να ξέρει ο άνθρωπος τους παράγοντες κινδύνου καθώς και τα συμπτώματα είτε για να τους αποφεύγει όσο μπορεί ή για να απευθύνεται αμέσως στον γιατρό.

Εχει παρατηρηθεί, επισμαίνει, «ταξιδιώτες να φεύγουν από τη χώρα μας μετά τις διακοπές τους, να μας ειδοποιούν στη συνέχεια ότι νοσησαν και να απευθυνόμαστε στο ξενοδοχείο στο οποίο διέμειναν. Εχουν κλείσει ξενοδοχεία για μη τήρηση των κανόνων». Στην πλειονότητά τους, ωστόσο, όπως μας καθησυχάζει, οι ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων μας είναι σε επαγρύπνηση για την εφαρμογή των τεχνικών μέτρων όπως είναι η κλωρίωση του νερού και τα θερμικά σοκ ώστε να μην υπάρχουν εστίες μόλυνσης.

Για την πρόληψη εμφάνισης της νόσου απαιτείται η συστηματική λήψη κατάλληλων μέτρων για τη σωστή λειτουργία των υδραυλικών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων με υδρόψυκτους πύργους ψύξης, ιδιαίτερα σε χώρους όπως ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, αθλητικές εγκαταστάσεις, υδάτινα πάρκα, νοσοκομεία, ιαματικά λουτρά, κρουαζιερόπλοια, αλλά και η αποφυγή δημιουργίας εστίας μόλυνσης στα σημεία των δικτύων όπου παρατηρείται συχνή αυξομείωση της θερμοκρασίας και εμφανίζονται εναποθέσεις αλάτων και ξένων σωμάτων γενικότερα.

Το ΚΕΕΛΠΝΟ

Και φέτος, όπως ενημερώνει το ΚΕΕΛΠΝΟ, είχε μεγάλη επικοινωνία με ξενοδόχους, ενώ διοργάνωσε ενημερωτικές ημερίδες σε ταξιδιωτικούς προορισμούς προκειμένου να ενημερώσει τους ανθρώπους και συνεχίζει την επιτήρηση της νόσου.